

Handläggare: Hans Peters
Telefon: 08-508 04 016

Dnr 006- 350 - 2009

Sammanträde 25 augusti 2009

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Ersättningsystem inom socialpsykiatri

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr 325-623/2009

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.
(Omedelbar justering)

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Åsa Crafoord
t.f. avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till införandet av det föreslagna ersättningsystemet inom socialpsykiatri men vill framföra följande synpunkter. Staden centralt bör ta på sig att bevaka att de viktiga sysselsättningsverksamheterna ute i stadsdelarna säkerställs så långt det är möjligt. Kommande konkurrensupphandlingar av sysselsättningsverksamheten bör ske centralt. Då träffverksamheten inte prissatts i förslaget är det viktigt att driften finansieras på annat sätt. Den föreslagna prisnivån för boendestödet måste ses över ytterligare, då förslaget innebär en alltför hög kostnad för mindre omfattande och förebyggande insatser. Förvaltningen anser vidare att kontrollstationer där de ekonomiska konsekvenserna följs upp bör införas i samband med tertialrapporterna 1 och 2 år 2010 då en riskbedömning visar att ersättningsnivåerna kan komma att ha en kostnadsdrivande effekt för beställarfunktionen. Justeringar av ersättningsnivåer och intervaller kan behöva göras.

- Bilagor:**
1. Missivbrev
 2. Remiss från kommunstyrelsen

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för Individ- och familjeomsorg, Socialpsykiatriska enheten.

Bakgrund

I samband med kommunfullmäktiges behandling av budget 2007 angavs att inom flera av de verksamheter som berör stadens medborgare allra mest, ska system införas under mandatperioden för att underlätta valfriheten. Den 1 juli 2008 infördes ett valfrihetssystem för vård- och omsorgsboende för äldre. Den 1 juli 2009 införs ett valfrihetssystem för dagverksamheter för äldre samt för personer med funktionsnedsättning.

Kommunfullmäktige beslöt den 26 maj 2008 att det ska tas fram ett förslag till valfrihetssystem inom socialpsykiatrin avseende boenden med särskild service, stödboende, boendestöd samt sysselsättning och studiecirkelverksamhet. Det ska gälla från den 1 januari 2010.

Ett förslag till ersättningsmodell och ersättningsnivåer har nu tagits fram av stadsledningskontoret och det har av kommunstyrelsen remitterats till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast den 31 augusti 2009.

Sammanfattning av remissen

Ersättningsmodellen innebär en fast ersättning i tre nivåer för respektive insatsform boende med särskild service, stödboende, boendestöd samt sysselsättning. Ersättningen ska täcka alla kostnader exklusive hyra och kost. För cirkelverksamhet kommer en ersättningsnivå att gälla, där hyran ingår. Vid framtagandet av ersättningsnivåerna har stadsledningskontoret kartlagt och analyserat tidigare bokförda kostnader för verksamheten. Det har varit stora svårigheter att jämföra kostnader mellan olika stadsdelar. Tolkningen av hur olika kostnader bokförts har varierat med organisation och speciallösningar kring gränsdragningar i respektive stadsdel.

För att möjliggöra ett ersättningssystem i flera nivåer måste varje individ bedömas i vilken nivå han/hon tillhör. Ett mätinstrument speciellt anpassat för målgruppen har utarbetats för att mäta utförarnas resursåtgång för att ge det stöd den enskilde beviljats enligt biståndsbeslut. Omfattande tester har genomförts i staden av biståndshandläggare och utförare. Mätinstrumentet omfattar de avgörande områden kring stöd som utföraren kan behöva avsätta resurser för.

Ett valfrihetssystem införs där beslut om insats kommer att krävas för att den enskilde ska kunna göra val av utförare. Det ska vara möjligt att välja bland alla utförare som ingår i valfrihetssystemet. Regler kring val, intresseanmälan, fördelning av platser och anpassningar av verksamhetssystem har utarbetats.

Förvaltningens synpunkter

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ställer sig i huvudsak positiv till införandet av ett valfrihetssystem inom socialpsykiatrins boenden, stödboenden, boendestöd, sysselsättning samt studiecirkelverksamhet. Det nya ersättningssystemet förväntas tydligare kvalitetssäkra verksamheten, skapa en mer gemensam syn över hela staden samt ge brukarna ökad valfrihet.

Hässelby-Vällingby har idag (maj 2009) totalt 300 personer som beviljats insatser inom ramen för socialpsykiatrins verksamhet enligt följande:

Boende med särskilt service:	30 personer, inklusive två köpa platser av annan stadsdel. Utöver dessa finns 7 platser som nyttjas av Omsorgen om funktionsnedsatta och Äldreomsorgen.
Stödboende:	22 personer, inklusive satellit-lägenheter
Boendestöd:	130 personer
Sysselsättning:	130 personer, inklusive köpta platser

Det nya systemet kommer dock att innebära en hel del förändringar för stadsdelarna. Särskilt gäller det sysselsättningen där olika verksamheter i stadsdelarna drivs olika effektivt och har olika många brukare inskrivna. Ett ersättningssystem kan komma att medföra ett behov av förändringar av sysselsättningen inom flera stadsdelar för att kunna fortleva. Förvaltningen vill dock framhålla att den sysselsättning som Hässelby-Vällingby bedriver är mycket kostnadseffektiv och håller hög kvalitet. Preliminära beräkningar visar att de nya ersättningsnivåerna innebär en fördyring av insatsen sysselsättning i storleksordningen 0.5-1,0 mkr per år.

Förvaltningen vill framhålla vikten av att staden centralt, t.ex. socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen, tar på sig en samordnande roll för att bevaka att inte stora delar av den mycket viktiga sysselsättningsverksamheten avvecklas runt om i stadsdelarna som en följd av det nya ersättningssystemets ekonomiska styrning. Tillgång till sysselsättning är betydelsefull för brukarna.

Stadsdelsförvaltningen vill också framföra vikten av att staden genomför centrala upphandlingar av sysselsättningsverksamheten, dels för att bättre priser kan erhållas vid en större upphandling, men också för att effektivisera själva upphandlingsförfarandet. Det bör vara möjligt att redan hösten 2009 förbereda ett sådant centralt upphandlingsförfarande.

Förvaltningen bedömer att myndighetsutövningen kommer att förändras vid det nya systemets införande. Det kan bli frågan om en viss ökning av arbetsbelastningen och ett mer omfattande uppföljningsansvar.

I remissen har inte träffverksamheten prissatts. Den har stor betydelse för brukarna som en fri tillgänglig förebyggande insats till en låg kostnad och kan förhindra andra betydligt dyrare insatser på längre sikt. Förvaltningen vill göra stadsledningskontoret uppmärksam på att medel för träffverksamheterna måste finnas kvar.

Inom boendestödsverksamheten ges idag insatser av förebyggande karaktär för att bl.a. förhindra vräkningar och stöd i att upprätthålla psykiatrisk kontakt. Dessa insatser är av mycket stor betydelse och tidsåtgången är förhållandevis låg. Det handlar om kontakt endast 1-2 gånger per månad. Den lägsta prisnivån i förslaget ger orimligt hög kostnad för denna typ av tillsyn. Det kan få till följd att tröskeln höjs och det förebyggande arbetet nedprioriteras. Konsekvensen kan bli fler vräkningar, med ökade placeringskostnader, till följd, vilket kan leda till fler vräkningar. Jämförelser mellan nuvarande kostnad för boendestöd och prisnivåerna i de nya intervallen visar preliminärt fördyrning av insatsen med c:a 1 mkr per år.

Sammantaget råder det osäkerhet i hur det nya ersättningssystemet kommer att fungera i praktiken och risken att systemet blir kostnadsdrivande är hög. Förvaltningen anser att kontrollstationer bör införas i form av krav på noggranna beskrivningar av det ekonomiska utfallet i samband med tertialrapporterna 1 och 2 under 2010. Samt att stadsledningskontoret måste ha en hög beredskap att göra justeringar i ersättningssystemet med kort varsel.
